

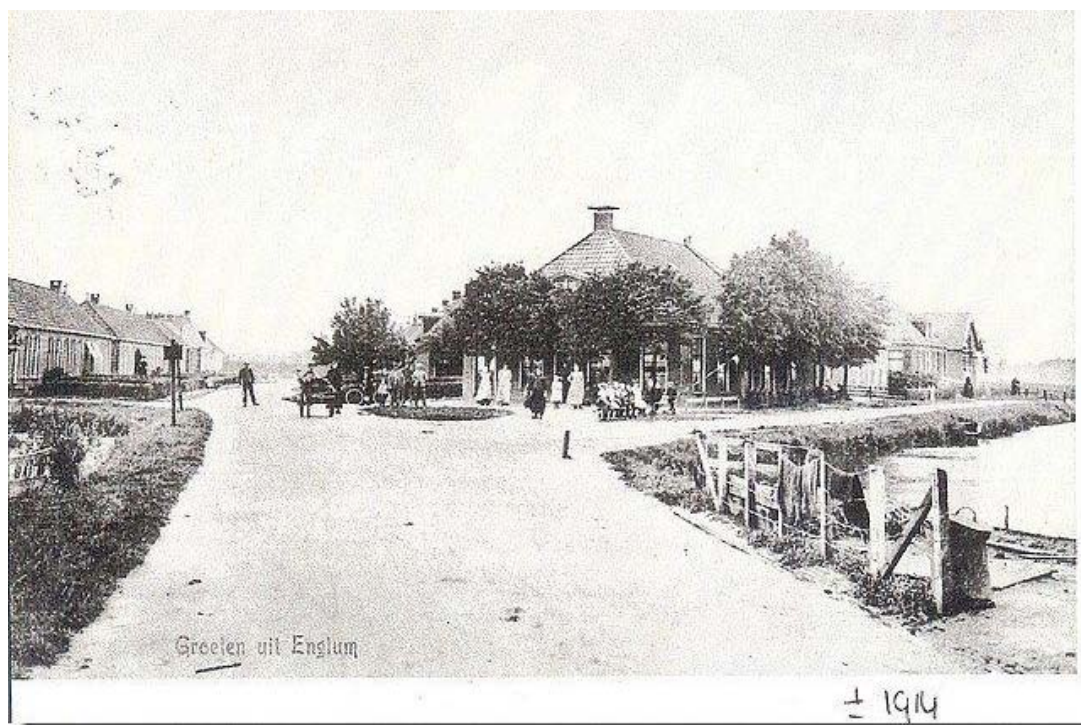

Een stukje geschiedenis over "De Nieuwe Ridder van sint Joris"

[Begin pagina](#)
[English page](#)
[Engelum](#)
[Geschiedenis](#)
[Dorpsfoto's](#)
[Kerkklokken](#)
[Bewoners](#)
[Dorpsbelang](#)
[Verenigingen](#)
[Jeugdclub](#)
[De oude doos](#)
[Woningaanbod](#)
[Sponsors](#)
[K.v.Sla Raak](#)
[Museum](#)
[Fietsroute](#)
[Links](#)
[Archief](#)
[Redactie](#)
[E-mail](#)
[Gastenboek](#)

Aangekomen bij Geeske stond de koffie voor ons klaar en bovendien was er door Geeske al veel voorbereidend werk verricht, zo lagen er al fotoboeken, diverse notities en oude documenten klaar. Geeske vertelde ons: daar waar een nieuwe ridder van Sint Joris is, was er ook een oude ridder van Sint Joris. De oude Ridder van Sint Joris stond aan de overzijde van de weg. De nieuwe ridder van sint Joris is er al vanaf begin 1800 en heeft van af het begin dienst gedaan als café - winkel - boerderij. Onder andere heeft Ynema het café gerund en (pake) Lieuwe Ynema is er geboren in het jaar 1901. En volgens overlevering paste hij toen nog in een klomp. Later heeft ene Kooistra het café geëxploiteerd. Toen Tjitze en Geeske de Jong te horen kregen dat zij de boerderij (waar Tjitze zijn vader, boer was) niet konden overnemen hebben ze naar iets anders gezocht. Zo kwam hen ter ore dat het café in Engelum te koop stond. De vorige eigenaar was failliet gegaan. Tjitze vond dit eerst maar niets maar, voor Geeske was het wel wat. Na tijd van beraad hebben ze besloten het er maar op te wagen. De koop van de Ridder van sint Joris word getekend op 3 April 1965. Met man en macht wordt er gewerkt aan het schoon maken van het café en de winkel. De vorige eigenaar was na zijn laatste Engelumer kermis als café - winkel eigenaar op vakantie gegaan en dit zonder schoon te maken, en dan kun je je wel voorstellen dat er dan wel het een en ander gevonden is. Maar na al dat geploeter was alles weer schoon en kon het café en de winkel weer geopend worden.

Een stukje geschiedenis over de naam Sint Joris. De stad werd door een draak getiranniseerd. Dagelijks verslond hij twee schapen, die hem geofferd werden, zodat hij zich rustig zou houden. Toen de laatste schapen op deze manier verdwenen waren, eiste de draak mensenoffers. Hierbij viel het lot ook op de dochter van de koning. In bruidskleren trad zij haar dood tegemoet. Maar Sint Joris viel de draak met een lans aan en verwondde het gedrocht. Hij beloofde de koning en het volk dat hij het ondieer zou doden als iedereen zich door hem zou laten dopen. Toen koning en volk akkoord gingen doodde hij de draak en op die dag lieten 15.000 mensen zich dopen.

GRIETMAN EN GRIETENIJE-RAAD VAN MENALDUMADEEL;

Overwegende dat door de Herbergiers en Tappers in de Grietenij veelal en wel bijzonder op Zon- en Feestdagen des nachts wordt getapt en gelagen gezet. —

Overwegende dat de ondervinding heeft geleerd dat daar door niet zelden vele ongereligheden worden veroorzaakt. —

Overwegende eindelijk de noodzakelijkheid om daarin te voorzien. —

Hebben goedgevonden te bepalen zoo als bepaald wordt bij dezen:

Art. 1.

Aan niemand het zij Herbergier, Tapper, of wie hij ook moge zijn is het geoorloofd, om 's avonds na tien uren oenig gelag te zetten, te tappen, of Zitters te houden, onder welk voorwendsel zulks ook zoude mogen geschieden dan alleen op schriftelijk Consent van den Grietman.

Art. 2.

Aan elk en een iegelijk is het verboden om de Herbergiers, Tappers of wie hij zijn moge aantemoeten, te bewegen of te dwingen, om na de in art. 1 bepaalde tijd te tappen, gelag te zetten of Zitters te houden.

Art. 3.

De Herbergiers of Tappers enz. vermogen in hunne Huizen geene Hazardspeelen of Loterijen toetestaan.

Art. 4.

~~De Herbergiers, Tappers enz. zijn verplicht om van alle ongereligheden ten huize van haren loten, zittingen, en~~
de Grietman onvoorwijd kennis te doen dragen. —

Art. 5.

De overtreders ten dezen zullen verbeuren eene boete van zes *Guldens*, voor elke overtreding, en in geval van onvermogen verwezen worden tot eene gevangenis den tijd van vier en twintig uren niet te bovengnande.

Art. 6.

De Boeten bij dit Reglement bepaald zullen van de bekeurden worden ingevorderd en geconverteerd ingevolge de Wetten.

En op dat dit Reglement ter kennisse kome van een ieder die het aangaat worden de Veldwagters gelast hetzelfde in alle Dorpen aftekondigen en aantekennen op de daartoe gebruikelijke plaatsen, voorts op de strikte naarkoming daar van te waken, zullende een exemplaar dezes in de voornaamste Herbergen altijd zijn en blijven aangeplakt.

Gedaan te *Menaldum* den 25 Junij 1822.

G. F. B. TRON SCHWARTZENBERG
EN HOHENLANSBERG.

Ter Ordonnantie van Deselven,
P. J. MEBIUS.

To *Leeuwarden*, ter Stads-Drukkerij van J. W. BROUWER, bij de Lange-Pijp.

36

AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
DER GEMEENTE MENALDUMADEEL.

Geeft met verschuldigen oorbied te kennen, de ondergeteekende (a)
Johannes D. Mal M. Dirk Buumā
 Nardburgersche en Menalburgersche te Engelum
 dat ~~hij~~ na 1 Mei 1882 met den verkoop van sterken drank in het klein wensch
 voort te gaan;
 dat ~~hij~~ dat bedrijf wensch uit te oefenen in (b) in het huis No. 69 van
genaamd Domp in welk de tegenwoordig te verkopen
die daarvoor alleen behalve ook tot woonplaats
door haar marolt gebruikt.
 dat ~~hij~~ op 1 Mei 1881 reeds zonder strijd met wet of verordening in de lokaliteit
 waarvoor hij vergunning aanvraagt, sterken drank verkocht;
 dat ~~hij~~ gedurende de laatste twaalf maanden een debiet heeft gehad van (c) *120* litters
 dat ~~hij~~ sterken drank in het klein wensch te verkoopen gedurende alle dagen van
 de week (d)

dat zijne huisgenooten boven den leeftijd van zestien jaren zijn: (e) *ya cob Buumā*
Artschippuz J. Albert Buumā *tenmeest recht*
Bintje Buumā *ander beroep*

Redenen waarom hij de vrijheid neemt, zich tot Uw College te wenden met verzoek
 hem overeenkomstig art. 1 der Wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad no.97) de vereischte
 vergunning tot verkoop van sterken drank in het klein voor de in dit verzoekschrift
 genoemde lokaliteit te verleen.

't Welk doende,
 Engelum
 den 7 December 18 81 *J. D. Mal*
D. Buumā

- (a) Voornamen, naam, ambt, beroep of bedrijf en woonplaats van den aanvrager.
- (b) Nauwkeurige opgaaf van het perceel en de vertrekken, die tot den verkoop bestemd zijn.
- (c) Aantal liters verkochten sterken drank [waaronder ook oognae; likeuren enz].
- (d) Desgewenscht aanvallen met: behalve tusschen Zaterdagavond te zes en Maandagochtend te zes uur.
- (e) Voornamen, namen, ambten, beroepen en bedrijven der huisgenooten.
- (f) Handteekening van den aanvrager.

Man 201. 11 Mei 1882

W. H. Burgemeesteren ^{Metboden}
van Merabdoma deel

Geef hoogachtend te kennen yanckje
van den wed. W. J. Baume
tappersche, woonende te Engelum.
dat hij bij uwe stichtbaare Heeren vergunning
heeft aangevraagd, om op den 12 Mei 1882
het den klein handdel in stonke draak te
nemen voortaan in het huis No. 69 te
Engelum dat zij echter op den 12 Mei 1882
dat bevestigingsrecht over te dragen aan
haar bij haar woonende zoon Jacob Baume
die mede bij uwe stichtbaare Heeren
dat hij genaamd bevestigings van af dien tijd
van zich zelf recht uit te oefenen
en el zoo gaarne de genoemde vergunning
recht overgaan,

Rederen naar om zij zich met bevestiging
vraacht tot uwe stichtbaare Heeren
wenden,
dat het uwe stichtbaare Heeren moge
behagen goed gunstig op hun verzoek
te mogen en vollen beschikking

Metboden Engelum
J. van der Meer van D. Baume
11 Jacob D. Baume 11 Mei 1882

Bovenstaande documenten dateren vanaf 1822.

STEMMING

STEMMING

KERMIS ENGELUM

A.s. zaterdagavond vanaf 7.30 uur

BAL

A.s. zondag vanaf 4.00 uur

BAL

A.s. maandagmorgen 10.00 uur

MATINEE

's Avonds vanaf 8.30 uur

BAL

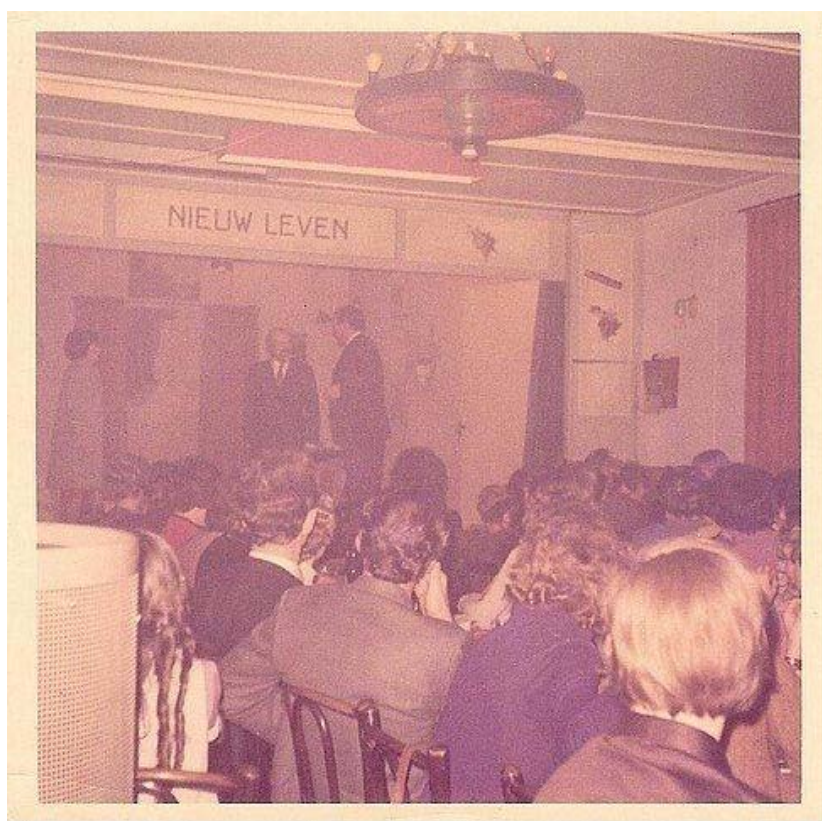
m. attracties, m.m.v. de alom bekende 'Ricardo's'
Café 'De Nieuwe Ridder van St. Joris',
Tj. de Jong, Engelum.

Zo werd de kermis in de krant aangekondigd.

In de jaren 60 hielden ze ook wel van een feestje. Zo vertelde Geeske, na het matinee was er nog een liefhebber voor een bord sùpenbrij mei sjerp waarbij een bierviltje ook prima smaakt. Zo werd er op een keer midden in de nacht na afloop van een kermisavond, hard op de deur gebonsd na enige tijd besloten we toch maar even te gaan kijken wat er aan de hand was, Piet Sinnema- Tjerk Bekius en Rommert Slot stonden voor de deur met de vraag, is Anne de Jong hier nog, want de heren waren door de vrouw van Anne de Jong aangesproken, dat haar man nog niet thuis was. Omdat ook dit onder de verantwoordelijkheden van een cafébaas hoort, keken ze nog in het café en achter de coulissen nadat Anne hier niet bleek te zijn ging Tjitze mee op zoek in het dorp, en uiteindelijk troffen ze Anne al slapend aan, in een draaimolenbankje.

Ook de jaarlijkse toneeluitvoering was in het café.

Bij feesten en bruiloften zat men gezellig aan lange tafels.

En bij de oude oliekachel zat je lekker warm.

WAAR GEBEURD

Wij mochten in 1965-1966 in het café alleen cola-rum en cola-cognac uit flesjes, bier en frisdrank schenken. We hadden dus een vergunning voor het schenken van zwak alcoholischedranken. In mei 1967 kregen wij na veel gedoe en gereis een volledige vergunning, want we hadden veel vraag naar een slokje jonge jenever-berenburg-citroentje met suiker enz. Dit was mooi voor de klant en voor ons natuurlijk; wij waren van het gezeur af over het slokje!!

Maar... november 1967 kwam er uit Den Haag, nota bene, een meneer bij ons dat er moest een muur of schutting tussen de bar en de winkel want een klant mocht niet rechtstreeks vanuit het café in de winkel kunnen komen. Als iemand drank had gehad (jammer dat ik die brieven niet bewaard heb) werd deze persoon niet meer in staat geacht om boodschappen te halen en vooral om af te rekenen!

Maar weer heel veel schrijven en actie voeren van onze kant, want begrijp goed mensen, als wij iets uit de keuken moesten halen, wat veel voorkwam, dan moesten wij helemaal door het café – gangetje en zo weer retour ook, om weer achter de tap te komen.

Tjitze zei: "dan hâld ik op", maar ik kreeg hem zo ver en er kwam een houten schutting. "Dan sette wy der letter stiekum in doar yn" als de controle is geweest.

Voor de controle kwam er een politie te kijken of het in orde was bevonden en zo kregen wij een brief. Maar..... dat duurde nogal lang.

Tjitze zei op een gegeven moment: dit is veel te lastig ik maak er een deur in, ze kunnen om mij de pot op!!

Zo gezegd zo gedaan. 14 dagen later, ja hoor, onze eigen rayon politie De Jong stond in het café. Nou het was in orde!!

Hij dronk meestal koffie bij ons als hij langskwam dus ik zei wilt u koffie? Nou jawel, en ik liet hem gewoon door de schuttingdeur en had nergens erg in. Na de koffie liet ik hem er door dezelfde deur weer uit, hij stapte erdoor en zei:

"Verhip, jimme ha dér in doar yn".
Nou goeie en bedankt voor de koffie....

Verder nooit ergens weer iets van gehoord!

Geeske

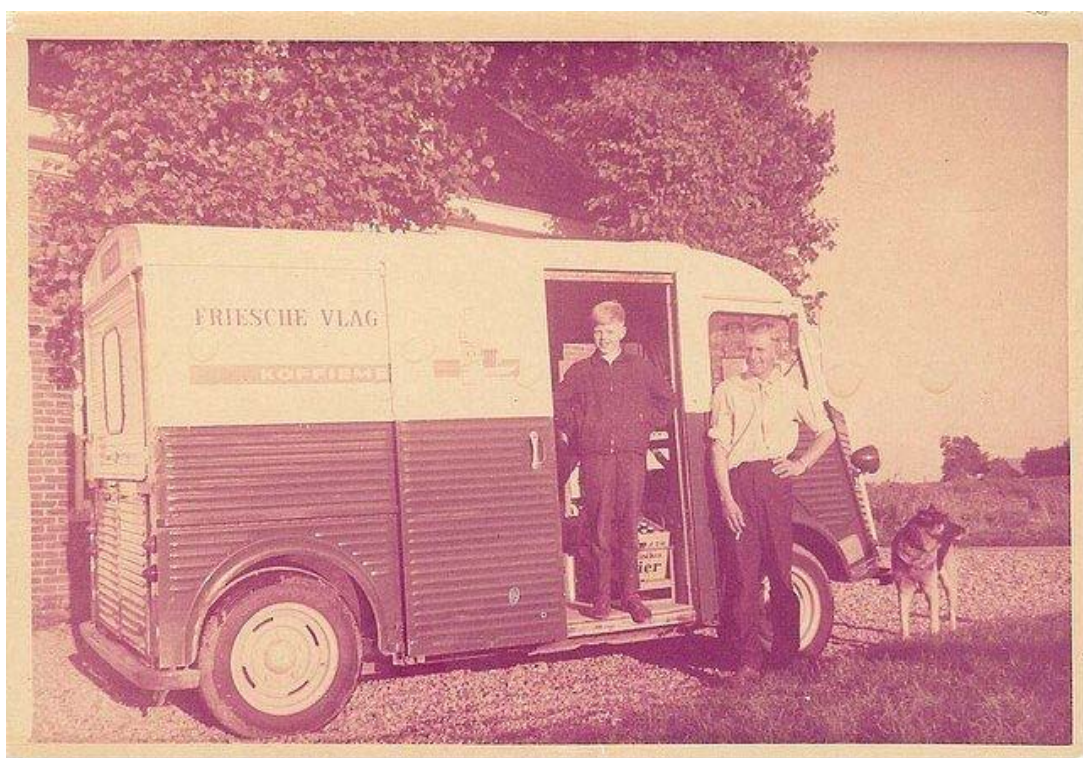
De heer S. DE JAGER, zuivel- bedrijf te MARSSUM,

bedankt hierbij zijn cliënten voor het gestelde ver-
trouwen en beveelt de heer Tj. de Jong ten zeerste
aan.

De heer Tj. de Jong, zuivelbedrijf te Engelum, houdt
zich beleefd aanbevelen.

Tevens voor uw vergaderingen en recepties beleefd
aanbevelend.

TJ. DE JONG, telefoon 05108-297

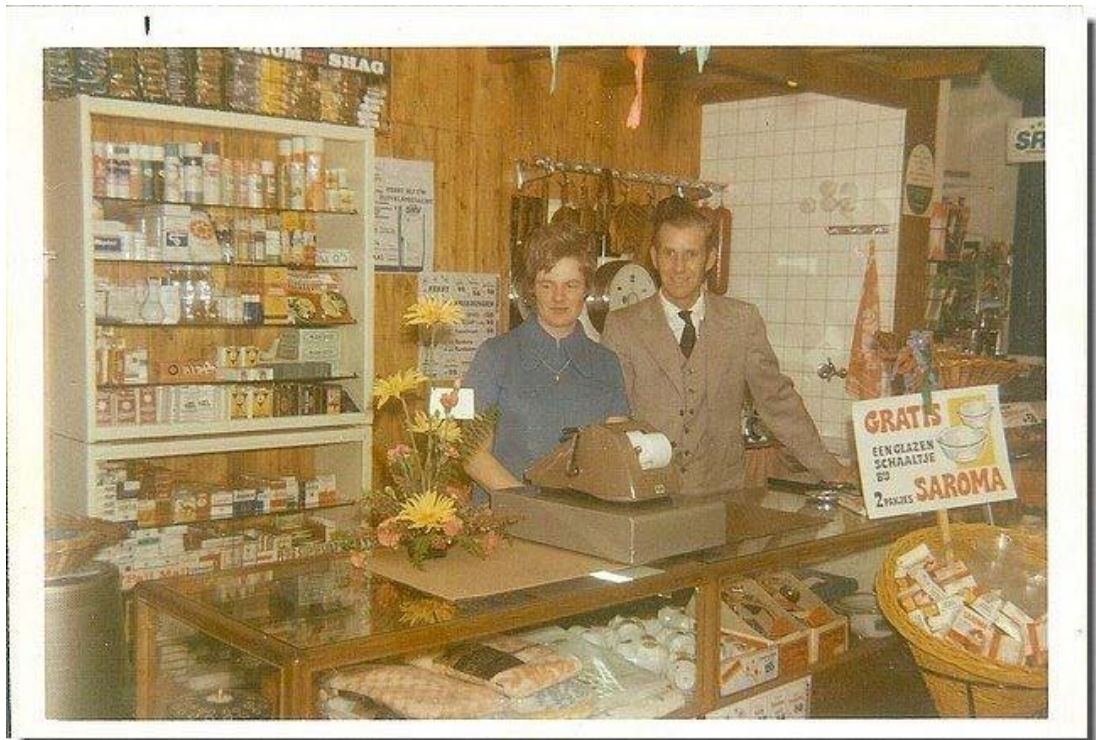

De eerste rijdende winkelwagen van de Fam. de Jong

In 1971 is het café gesloten en de winkel verbouwd.

Waar eerst de achterzaal van het café was, daar zitten nu mensen in de keuken met de opening van de nieuwe winkel.

Ook over de winkeltijd zijn anekdotes te vertellen. Geeske weet nog goed dat er een (strijd) was tussen de heren Lieuwe Ynema en Oeltsje Lanstra. Zij kwamen vaak op het zelfde tijdstip in de winkel en dan was de strijd wie er eerst was. Op een keer toen de hond los op het erf was, stonden de heren beiden met hun rietenmandje zicht te beschermen tegen de hond.

Op de wagen zitten Tjitze de Jong en Ulbe Snoek.

Tot slot nog een ansichtkaart van Engelum die toen in de winkel werden verkocht. En willen wij van de redactie Geeske de Jong nog hartelijk bedanken voor de medewerking aan dit onderwerp.

[<<Terug](#)